

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Quomodo voluntas hominis ad Dei voluntatem sit conformanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

§. V.

Voluntas Ardens. Hæc in eo consistit ut non tantum velit aut nolit, quod vult Deus aut non vult, sed propter hoc ipsum Dei Nolle aut Velle, illud respiciat, istud admittat, ardenti studio; nec ullam aliam habeat causam hoc agendi, hoc omittendi, quam divinum beneplacitum. Hominem hac voluntate præditum si quis interroget, cur istud nolit, hoc velit, non aliud se causæ habere respondebit, quam quod Deum id nolle, & velle in istud comperiat. Amo, inquit Bernardus, quia amo, & amo mihi ut amem, amor enim est qui amat. Augustini monitum est: Oportet nos in eundem affectum transire, ut sicut Deus omnia vult esse propter seipsum, ita nos quoque nec nos ipsos nec aliud esse velimus, nisi propter Deum & ipsius voluntatem. Neque aliter Epictetus: Quid verò est, inquit, dedere se Deo? Vt quod ille voluerit, & ipse velit, & quod ille noluerit, nec ipse velit. Qui ergo istud fiet? Quomodo fieret aliter, quam si consideret quispiam voluntatem Dei & gubernationem?

Vigente lege præscia voluit Deus, ut omnis suppellex Altari & Tabernaculo dicata hyacinthino velo involveretur, & sic involuta portaretur à Levitis. Jubentis verba hæc erant: Omnia vasa quibus ministratur in sanctuario, involvent hyacinthino pallio, & extendent desuper operimentum hyacinthinum pellium, & induciet vestes. Hoc eadem causâ factum quæ subjungitur: Alii nullâ curiositate videant, quæ sunt in sanctuario priusquam involvantur, alioquin moriuntur. Ita bajuli sacre suppellectilis nihil eorum videbant quæ ferebant, sed solum onus sentiebant, omnia enim cartuleum tegmē oculis subducebat. In hunc planè modum, quisquis se Deo plenè tradidit, suavissimè necesse est scire cupit cur hoc aut illud à Deo permittatur, aut jubeatur; onus ille quodlibet subit promptissimis humeris, sed onus cyaneo velo cooperitum, hoc est, divinâ voluntate vestitum; hanc illi videre satis est.

§. VI.

Voluntas Omnipotens. Omnipotentem dicimus voluntatem, quæ instar fecundissimæ telluris, omne genus optimorum desideriorum effundit, eaque velut primogenitos partus consecrat divinæ voluntati. Hic animus altus, calique appetens exurgit, hic gemitus amoris pleni, hic suspiria in altum effervescentia: O mi Deus, quam ego cupio non solum pati plurima, sed & mori pro te, vel acerbâ morte. Per cælestes hos impetus animi, Deus & homo sic conspirant in rebus prorsus omnibus, ut ex hac tam suavi conspiratione ac consensu, jucundissima inter Deum & hominem nascatur consiliorum communicatio, & intima familiaritas, ita ut demum homo ad omnes rerum eventus dicat, Ita Pater, quia sic fuit placitum ante te, Ita Pater. Si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus. Sic omnia tam molesta quam grata velut è manu Dei placidissime accipit. Quâ in re mirum est quantum lucis alluxerit præcis Philosophis. Ex his divinè monens Epictetus: Nunquam, ait, te quidquam perdidisse dicito, sed reddidisse. Fiolus obiit: redditus est. Prædum est ereptum: An non id quoque est redditum? At improbus est qui eripuit. Quid tuâ id refert, per quem, si qui dederat, repetierit? Sed quamdiu concesserit, tantum alienum id curato, ut componam viator.

Ita prorsus qui Deo se quam conjunctissimum cupit, non aliter philosophatur, quidquid rerum auferatur, non attendit auferentem, sed Deum sua repertentem. Idcirco illud Christi assidue ingeminat: Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te, ita, mi Pater, ita. Hic observa, obsecro te, Lector, succinctam divini hujus sermonis explicationem. Cælestis Pater jam olim per Isaiam vatem allocutus Filium: Et dedi te, inquit, in fœdus populi, in lucem gentium. Perinde si dicat: Parum mihi est ut reliquias Israël ad me adducas, barbaras etiam gentes à te doceam. Hic Patris sermo octingentis annis virgineum

A partum præcessit. Hæc igitur Patris decretum tot ante Nam Isaias annis promulgatum, pronissimâ voluntate amplexus Filius, respondit idem se velle quod Pater. Idcirco Martheus: In illo tempore, inquit, respondens Jesus dixit. Et cui respondit nemine interrogante? Eterno Patri respondit, ante tot sæcula Filium alloquenti. Et en quam lætè Filius, voluntatem Patris deoscularus dicat: Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te: factum à me habeto Pater, quidquid imperaveris. Sicut autem cælestis Pater cum Filio per Isaiam ante tot annos locutus, & Filius Patri respondit: sic cum quovis nostrum ab æterno sermōcinatus est Deus; distinctissimè ac ordinatissimè disposuit quo tempore quilibet hominum nasciturus, quo moriturus; auxilium omne consequenda beatitudini paravit; prævidit quid quisque per omnem vitam cogitaturus, dicturus, acturus, & quâ ratione auxilia oblata sit accepturus. Cum igitur hac ratione nos Deus ab æterno benignissimè sit affatus, an non acquissimum, ut & nos, suo quisque tempore, cum Christo respondeamus, Ita Pater, Ita mi Pater, quoniam sic & sic, atque sic fuit placitum ante te, Ita Pater: idque horis singulis, instaurato aliquoties desiderio ingeminemus, Ita Pater, & hoc ad ultimum usque halitum, constantiâ inviolabili perpetuemus. Sed plura de hoc infra.

CAPUT III.

Quomodo voluntas hominis ad Dei voluntatem sit conformanda.

Diximus quid præparationis sit præmittendum huic voluntatum conjunctioni, & quæ hominis voluntas ad conformationem cum divinâ censeatur possit maximè idonea: nunc porro dicendum, quomodo reipsum voluntas hominis ad Dei voluntatem sit conformanda.

§. I.

Oprimè Thomas Aquinas dixit, Omnes actiones cum virtute conjunctas, eâ ratione Deo probari, si eo fiant animo, ut divina voluntati obtemperetur. Nullius meriti est, vitam etiam & sanguinem prodigere, nisi ad divinæ voluntatis placitum. Hoc Pater vir sanctus assidue monens: Nunquam, inquit, tuam contra divinam voluntatem statuas; voluntas tua divina semper sit conjunctissima. Hæc autem conjunctio si vera sit, eâ sincerissima in omnibus cum divinâ voluntate concordia, quæ hominem sic instruit, ut illius assidue sint hæ voces: Sicut Deus vult, sic & ego; quando Deo complacitum est, tunc & mihi.

Laudatissima Ruth socrum suam Noëmi affata: Quo- Ruth cap. x. cunque, inquit, perrexeris pergam, & ubi morata fueris, & ego pariter morabor: populus tuus populus meus, & Deus tuus, Deus meus; quæ te terra morientem suscepit, in eâ moriar. Hæc mihi faciat Deus, & hæc addat, si non sola mors me & te separaverit. Non aliter homo cum Deo concordans sentit, nec aliter loquitur. Elias olim Elisæo: Sede hic, inquit, quia Dominus misit me usque in Bethel. Cui Elisæus: Vivit Dominus, & vivit anima tuâ, quia non derelinquam te. Idque tertium repetiit, hero suo inseparabilis comes adhaesurus. Regi Joram suppetias poscenti, Rex Josaphatus respondit: Ascendam, qui meus est, tuus est: populus meus, populus tuus: & equi mei, equi tui. Ita nos Deo intimis animis conjuncti sumus, uti Ruth cum Noëmi, Elisæus cum Eliâ, Joram cum Josaphato: dicamus ingenti cum fiducia: Voluntas tua, mi Deus, voluntas mea; cor tuum, cor meum: totus sum sub tuo, mi Deus, arbitrio.

Et hanc suæ quisque cum divinâ voluntate conjunctionem sedulo curet in rebus omnibus, in negotiis, in officiis, in laboribus omnibus, in morbo, in morte, divinis placitis semper contentissimus, nec aliud frequentius ore aut corde versans, quam hoc ipsum: Fiat voluntas tuâ. Quemad-

Incap. 22.
vers. 42.

Quemadmodum verò virtutes omnes in Christi tormentis effulserunt clariores, sic & orandi ardor. Christus in extremis angustis: Pater, inquit, si vis, transfer calicem istum à me: verumtamen non mea voluntas fiat, sed tua. Non est melior, nec ferè brevior; non est perfectior, non gratior Deo, nec homini utilior oratio præ hac una: Non mea, sed tua voluntas fiat; Non sicut ego volo, sed sicut tu. Dei voluntas fiat, celi Orbis ruat. Beata Gertrudis solita est trecentes sexagies ter dicere: O mi amantissimi Iesu, fiat voluntas tua. Sed hoc infra explicatiùs monebimus. Cassianus: Quid est, inquit, hoc aliud dicere, fiat voluntas tua sicut in celo & in terrâ, quàm ut sint homines similes Angelis: & sicut voluntas Dei ab illis impletur in celo, ita etiam hi qui in terrâ sunt, non suam, sed eius universi faciant voluntatem. Hoc quoque nemo ex affectu dicere prævaleret, nisi is solus qui Deum credit omnia que videntur, vel adversa vel prospera, pro nostris utilitatibus dispensare, magisq; cum pro suorum salute & commodis providum atque sollicitum esse, quàm nos ipsos pro nobis. Ita Cassiani sensu, in cæli vestibulo jam habitat, qui suam divinæ voluntati sic accommodat. In cælo certè innumera millena millia beatorum, unus sunt voluntatis. Hinc Arsenius Marco Abbati quærenti: Eccur, Pater, ad nos non revisis? aptè respondit: Cum iis qui supra nos degunt, melius mihi cõvenit, cum omnes idem velint; inter homines tanta ferè voluntatis, quanta vultus dissimilitudo est. Qui autem tam in adversis quàm in prosperis ad divinum arbitrium se fingit, is probè capit, quid Hebræus Páltes hoc sibi carmine voluerit: Ecce quàm bonum & quàm iucundum habitare fratres in unum. Et quoniam hi fratres: Christus & Vir iustus; neque enim supremus Rex erubescit in hunc fraternitatis affectum conspirare.

Inter homines tanta voluntatis, quanta vultus dissimilitudo est.
Psalm. 132.
vers. 1.

§. II.

Ecclesi. cap. 2.
vers. 14.

ECclesiastes olim, velut rem magnam dicturus: Sapientis oculi, ait, in capite eius. Nunquid ergo homines stulti oculos habent in pedibus aut alibi extra caput? Beati Gregorii interpretatio hæc est: Qui omnem obtutum in Deo Deiq; voluntate figit, hic verè sapiens est, hic quotquot habet oculos, capiti gerit infixos.

Epietetus illud Philosophorum fides ævo Neronis, Domitiani, & M. Antonini, omni fortunâ superior vixit. Unica anus in ministerio ei fuit, unica lucerna fictilis (hoc domesticum omne instrumentum) ad divinas illas lucubrationes: quæ lucerna à morte ejus mille drachmis, hoc est, centum philippis vaniit, in memoriam & honorem tanti viri. Lucianus ceterorum quidem philosophorum irrisor, hunc unum tamen æstimavit. Hic, inquam, Epietetus præter dissertationes, etiam Enchiridion scripsit cedro & auro exarandum. Hic libellus tantum religiosi spiritus habet, & arcana sapientiæ, ut eum à viro religiosissimo putes conscriptum: Hic libellus supremi iudicii die in roborem dabit Christianorum plurimos, qui & spurcissima scripserunt, nec vixerunt sanctius. Sed ad lineam. Hic Epietetus ille, qui omnem philosophiam in duas traduxit vuculas *Sustine* & *Abstine*, hic inquam, de divinâ voluntate omni nisu sectandâ protus divinè philosophatur. Libet illius verba huc fidelissimè transferre. Appetitum meum, inquit, obedientem præbui Deo: vult ille me fabricitare? volo & ipse. Vult me aliquâ re potiri? volo & ipse. Non vult? nolo. Mori me vult? Mori igitur volo. Quis adhuc me prohibere potest contra meam sententiam, aut cogere? Non frontem ducis, o Christiane, non erubescis refractarie ad has voces? Sed pergit Epietetus: Vir prudens ita rem considerat, hanc rationem secum init; si Deo se dederit, se iter tutò confecturum. Quid est istud, Dedere se Deo? Vt quod ille voluerit, & ipse velit; & quod ille noluerit, & ipse nolit. Qui ergo istud facit? Quomodo fieret aliter, nisi considerandâ Dei voluntate & administratione. Quid mihi dedit meum & mei iurè? quid sibi ipse reservavit? Liberam voluntatem mihi dedit: & qua in meâ potestate sunt, ea nec

Epiet. lib. 3.
dissert. c. 26.
paullò ante fin.

A impediri nec prohiberi posse voluit. Corpus autem luteum quomodo potuit tale efficere, ut à nẽmine prohiberetur? Subiecit igitur sub universitatis circuitum possessiones, vasa, ades, liberos, uxorem. Quid ergo Deo repugno? Quid volo ea qua velle non debet, ut ea que mihi data non sunt, quovis modo consequar? Vt data sunt, & quatenus fieri possunt. At is qui dedit, auferi iterum. Quid ergo repugno? Ita prorsus, mi optime Epietete, ita se res habet: equid mihi repugnans divinæ voluntati undique conclusi sumus: si duci nolumus, trahemur aut raptabimur. Seneca de absolutâ libertate dillorens: Quærit, inquit, quæ sit ista? Non homines timere, non fœdos: nec turpia velle nec nimia: in seipsum habere maximam potestatem. Inestimabile bonum est, suum fieri. Ac verò suum fieri nemo potest, qui non prius sic Dei fiat, ut omnia cum Deo aut nolit, aut velit. Animus qui suus fieri capit, bene utique ab omnibus externis in se revocandus est: recedat, quantum potest, ab aliis, & se sibi applicet, damna non sentiat, etiam adversa benignè interpretetur. Hic animus suus esse incipit; hæc animi libertas est. Nec aliter Augustinus: Bonus, inquit, etiam si serviat, liber est; malus, etiam si regnat, servus est, tot dominorum quot vitiarum.

§. III.

Fortissimus heros Judas Machabæus, militibus in hostem inflammandis: Accingimini, inquit, & estote filii potentes, ut pugnetis adversus nationes. Sicut autem fuerit voluntas in celo sic fiat. Hoc agamus, viri, & ad nutus divinos stemus paratissimi, seu nos vinci, cadere, mori; seu vincere nos velit Deus, & triumphare: sicut fuerit voluntas in celo, sic fiat. Sic Joab pugnam initurus periculosiorem, ad Abisai fratrem: Esto vir fortis, inquit, & pugnetis pro populo nostro, & civitate Dei nostri: Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu suo. Summi momenti est, in omnibus sic animum instruere, ut omnem rei eventum divinæ adscribat providentiæ. Fit enim non raro, ut viri docti, prudentes, bellicosi, sancti, & fortiter agant & peritè, exitu tamen minimè secundo, qui tamen non minus in Dei providentiâ referendus, quàm felicissimus quisque successus. Eâ de causâ Ecclesiastes: Vidi sub sole, inquit, nec velocium esse cursum, nec fortium bellum, nec sapientium panem, nec doctorem divitias, nec artificum gratiam: sed tempus casumque in omnibus. Casum vocat, quod nobis videtur tale, non Deo. Nil profectò rati est intelligentem & industrium spe suâ fraudari; hoc nos malum casum censemus. At Thomas Aquinas è verbis Ecclesiastæ rectè colligi affirmat, Nihil esse à casu, aut præter voluntatem ac præscientiam causæ primæ. Casus enim invepiuntur in rebus temporis obnoxii, & humanæ scientiæ subiectis: divina vis & Providentiâ omnia ab omni æternitate præcivit, omnia labente ævo moderatur, & in destinatos certòque fines dirigit, dum sua cuique tempora, suas humanis conatibus varietates præstituit; ut vel sic divinæ Providentiæ immemores, ab inopinatis casibus adversisq; eventibus discant, suis vitiis non nimium tribuere, sibi que persuadent à divino nutu pendere omnia. Fortuna piscis tantopere culta, nunc quid est? versatilis sed inanis ex Orco larva. Numen illud quod cuncta pro arbitrio seu adversa seu prospera mortalibus partitur, ipsissima Dei providentiâ est. Versat Deus sanctissimâ voluntate suâ & providentiâ res humanas instat volubilib; rotæ; sortes cæcas & incertas ipse temperat, Formans lucem & creans tenebras, faciens pacem & creans malum. Ipse Dominus faciens hac omnia. Pri-

scis Fortuna fuit bicolor, quàm duplici fingeant vultu, albo anteriore & splendido, posteriore atro, ut penes quam boni ac mali sit arbitrium. Hæc puerorum delicia sunt. Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas à Deo sunt. Ad rem Seneca sibi met obijciens, & diluens objectionem: Sequitur pars, inquit, quæ solet non immeritò contristare, & in solitudinem deducere, ubi bonorum exitus mali sunt. Vt Socrates cogitur in carcere mori, Rutilius in exilio vivere, Pompejus & Cicero clientibus suis præbere cervicem &c. & quid

sibi quisque nunc speret, cum videat pessima optimos pati: Responsum audi: Quid ergo est? Vide, quomodo quisque illorum interit, & si fortes fuerint, ipsorum animos desiderat; si mulieribus & ignare perire, nihil perit. Aut digni sunt, quorum virtus tibi placeat: aut indigni quorum desideretur ignavia. Hæc illa ipsissima sunt, quæ de improborum felicitate, proborum ærumnis, quæ de Sanctorum immaturâ & acerbâ morte Job, David, Hieremias, Abacuc, & passim alii Prophetæ queruntur. At hic Casus & Fortuna nil sui habent. Universa hæc à providentissimo Deo in certos quosque fines sapientissimè disponuntur. Plura de his inferius.

§. I V.

Isrælitæ olim Beniamitas ob turpe facinus oppugnaturi, verum oraculum consuluerunt, quis futurus esset dux belli? Respondit Deus, Iudas sit dux vester. Læti hoc responso, & jam pæne certi de victoriâ, magno exercitu, ingenti animo in Beniamitas moverunt. Et tamen turpissimè victi viginti duo millia suorum desiderarunt, qui omnes uno prælio sunt cæsi. Sed rursus hanc certaminis aleam subituri, oraculum denuo consuluerunt, non sine prolixis & precibus & jejuniis, ita ut prius ascenderent & starent coram Domino, usque ad noctem. Quibus oraculum iterum præcepit. Ascendite ad eos, & mite certamen. Fecerunt ut iussi: & quia jam secundum iubente Deo in aciem exibant, optima quæque sibi polliciti, erecti in victoriam animis commiserunt pugnam, & tamen iterum à Beniamitis fugati & cæsi, ut prius oðodecim millibus Isrælitarum in acie prostratis. Et quid hoc tandem rei? Suos Deus bis iussit configere, neutro tamen prælio victoriam reportarunt, amissis quadraginta millibus selectorum militum. Quis hos Dei iussus capiat? Tertium denique omnes Isrælitæ in adem sacram cõfuentes, largis lacrymis, inusitatis jejuniis, & copiosis victimis Deo supplices facti, super statu suo interrogarunt, an iterum in aciem exeundum, & signa cum Beniamitis conferenda. Quibus Deus respondit tertium in hæc verba: Ascendite, cras enim tradam eos in manus vestras. Pronum hic fuit pusillanimitati cogitare: Bis jam pugnam suasit oraculum, eventu semper infelicissimo, quis ultra in exitum ruat? pugnet qui velit, sedere domi tutissimum. Sed evicit Fiducia in Deum, quæ denuo iussit armis decernere, felici demum successu, cæsis Beniamitarum viginti quinque millibus. Hic duo notata dignissima: Primum, Oculissima Dei iudicia nulli mortalium scrutanda: Alterum, Perseverans in Deum Fiducia, de quâ nos suo loco plura monebimus. In his omnibus ad solam Dei voluntatem inconvenerunt & irretoris oculis respiciendum. Nemo turbetur, si causam bonam effectus sequatur malus, si optima principia finem sortiantur infausum. Invadit temperantissimos morbus; validissimos phthisis; innocentissimos pœna; secretissimos tumultus. Hic in solâ Dei voluntate acquiescendum. In aliis liceat dicere, *PLVS ULTRA*; in his talibus, *NON ULTRA*. Deus est enim qui operatur in nobis, & velle & perficere, pro bonâ voluntate.

§. V.

Plagius præfatus scriptor commemorans: Pastorem abbatem, inquit, interrogavit Joseph hoc modo: Die Pater: quomodo fiam Monachus? Cui Pater: Si vis, inquit, requiem invenire in hoc & in altero sæculo, dic in omni causâ: Quis sum ego ut meam voluntatem aut iudicium divino præferam? dein cave, quemquam iudices, nam Deus hic habet sanctos suos in omni statu. Consilium saluberrimum. Certè Deus à nemine leges accipit, nec ulli rationem reddit de suis actionibus. Hic omnis mortalium sapientia altum sileat, & divinæ voluntatis vestigia ubique longè adoret. Quia omne quod voluerit faciet, & sermo illius potestate plenus est: nec dicere ei quisquam potest: Quare ita facis?

A Sicut autem in urbibus plerumque ad horologium primarium unum diriguntur cetera omnia: ita prorsus æquissimum est, ut nostra nos horologiola, voluntatem quisque suam, ad illud supremum, cæleste, magnitudinis infinitæ horologium, hoc est, ad divinam voluntatem attemperemus. Nota vox est fidelissimi servi ad Christum Dominum. Nihil amatorem tuum & cognitorem Imit. Christi beneficiorum ita laudare debet, sicut voluntas tua in eo, & be- lib. 3. c. 22. neplacitum æterna dispositionis tue &c. Nam voluntas tua, & num. 5. amor honoris tui, omnia excedere debet. Sed ut oculis pæne cernamus, quâ ratione quovè modo humana voluntas cum divinâ sit unienda, en nobilissimum huius rei specimen.

Franciscus Borgia, Dux Gandiæ, cum conjuge Leo- norâ ipsos duodeviginti annos mirâ concordia exegit. Egrotante illâ, quod alterâ sui parte spoliari se videret, orare frequentius, piorum etiam hominum precibus adhibitis, eleemosynis atque jejuniis. Solus aliquando in conclave, remotis arbitris ingressus, obnixè & fufis lacrymis obtestabatur Deum, salvam conjugem superstitemque veller: cum ecce tibi vocem quandam interiorum clare audire visus est, ut pòst ipse retulit, quæ diceret: Vxorèm si diutius superesse vis, arbitratu tuo fiat: sed tibi non expedit. Quâ re turbatus, minimè dubitavit Dei vocem esse: tacitè enim redargui se quod ignoraret quid peteret. Ita rursus in lacrymas solutus, has ex imo pectore prorupit voces: Domine Deus, unde hoc mihi, ut arbitratu committas meo, quod in tuâ solius est potestate? Meâ per magni refert, tuam sequi in omnibus voluntatem. Quis enim rectius novit quid è re meâ sit, quàm tu, mi Deus? Tua itaque voluntas fiat: nec de uxore solùm, sed de liberis etiam, de quæ me statuas, rogo, quidquid tibi placuerit: fiat voluntas tua. Observatum est eo tempore conjugis morbum, statum quemdam tunc tenuisse, ut dubitarent medici, deteriusne an meliusculè haberet; post has verò preces ad desperationem laborare cepisse.

§. VI.

In difficillimis quibusque rebus voluntas nostra conformanda est ad divinam. Et en alterum huius conformationis specimen multò præclarissimum. Iesus Rex David, adeo arcto consensionis nexa voluntatem suam cum divinâ copulavit, ut Deus sibi de hoc viro quasi gratulatus dixerit: Inveni David filium Jesse, virum secundum cor meum, qui faciet omnes voluntates meas. Inveni, inquit, tanquam si sollicitè quaesisset, & diu, dum inveniret, expectasset. Hoc à Deo elogium Hebronis regi concessum, omnes honorum titulos excedit.

Christus in nullo non obsequentissimus Patri, suo ad id exemplo nos cohortatus: Quia descendi, inquit, de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Et: Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus. Ideo enim de celo descendi. Et ne quis forsan queratur, Parcit Filio, non servis: En, adest Filius, attendite quid ei Pater imperaturus sit; nec postremissimus quidem servorum ejusmodi iussu faceret. Cui vestrum, ô pervicaces, tantum laboris injunxit, ut Filio? quem unquam tantis & irrisionibus, & calumniis, & cruciatibus objecit atque Filium, qui Patri obediens fuit usque in Pilati prætorium, usque ad columnam funestam, usque in rupem Golgothanam, usque ad crucem ignominiosissimam, & acerbissimam mortem, usque in sepulchrum non suum, usque in manium ergastulum. Ideo descendi, ait, de celo, ut huic Patri voluntati me perfectissimè subjicerem. Quid ergo faciant servi, si hæc Filius? Idcirco Christus præcepta sua omnia in compendium conferens: Non omnis, inquit, qui dicit mibi, Domine, Domine, intrabit in regnum calorum: Sed qui facit voluntatem Patris mei qui in celo est, ipse intrabit in regnum calorum. Quisquis in eum sese ordinem redigit ut quantus quantus est, divinæ se voluntati penitissimè com-

committat, is jam in tutissimi montis fastigio degere incipit, habetque infra se sub pedibus nimbos, grandines, fulgura, fulmina & omnem cæli iniquitatem, omnes mortalitatis vicissitudines, extra metum positus; nisi quod unicuique hoc timeat, ne non satis cum divinâ voluntate consentiat. Eâ de causâ assidue clamat: *Fiat voluntas tua, sicut in celo & in terrâ.* Sed de hoc plura capite sequenti.

Matth. c. 6.
vers. 10.

CAPVT IV.

Quo animo precandum: Fiat voluntas tua sicut in celo, & in terrâ.

Cælestem Magistrum discipuli rogantes: Domine, inquit, doce nos orare, sicut docuit & Ioannes discipulos suos. Annuit magister, & sic ergo, inquit, vos orabit: Pater noster qui es in celis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua sicut in celo, & in terrâ. Sed, ô Deus, quam difficilis est hec oratio! nimirum dispares sumus, illi in celo beatissimi spiritus, & nos exules in hac valle meri abyntii feracissima. Superis illis omnia ad votum fluunt, nec est quidquam quod eis possit non placere; contrario nobis etiamnum celo extoribus vix quidquam est quod ex integro placeat: ubique fastidium & nausea; vix paucula, idque rarissima, ex voto cadunt; innumera sunt quæ quotidie displiceant, & stomachum moveant. Jucundissimum illis, simul & facillimum divinæ voluntati se attemperare, ubi nil adversi vellicat. Hic mille nos molestiæ vexant; opprimimur ærumnis; vix est tenue respiciendi spatium: bellum ex bello feritur; catenata sunt mala nostra; & continua miseriarum series, liberè precari vix sinit. Sicut ergo non æqualiter cantant futuri, & fame confecti, nec æqualiter saltant illi post lauras epulas, hi post longa jejunia: ita nec nos æquali cum beatis promptitudine precari possumus: *Fiat voluntas tua sicut in celo & in terrâ.* Nos & illi nimirum dispares sumus. Nos illuc transfer, ô Domine, & paria cum illis vota & facta jungemus. Venia dicto sit, ô Christum, mendici sumus ignavissimi, & nec ore quidem sat prompti. Heu, quam facile succumbimus, rebus sanè non difficillimis: lenis ventulus nos conculcit; horremus quidquid non jucundum expeditur est. Nil docuit Christus facere, ô timidi, quod fieri non possit. Hoc agamus saltem, & toto nisu conemur sic in terrâ divinam voluntatem exequi, ut iam Angeli in celo: si minus re possumus, vel certè votis liberales si-

Cyp. de hab.

virg. cap. 23.

In oratio-

ne quædam

attendenda:

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.

Job cap. 1.

vers. 10.

2. Amāter.

3. Præptè.

1. Inten-

tionem pu-

risimam

orandum.